

P O W I A T O W Y U R Z Ą D P R A C Y
W K O Ł O B R Z E G U

**BEZROBOCIE
W POWIECIE KOŁOBRZESKIM
W LATACH: 1993 - 2002**

KOŁOBRZEG – LIPIEC - 2003 R.

Problem bezrobocia, jako oficjalnie rejestrowanego zjawiska społecznego w Polsce pojawił się na początku okresu transformacji gospodarczej w 1990 r. Silne zróżnicowanie przestrzenne bezrobocia pokazuje, jak różni się wielkość tego zjawiska w poszczególnych województwach. Województwo zachodniopomorskie, z dużą ilością terenów słabo rozwiniętych gospodarczo – głównie rolniczych - należy do obszarów o najwyższej stopie bezrobocia w kraju. Przekształcenia własnościowe, szczególnie na terenie byłego województwa koszalińskiego, spowodowały, że byli pracownicy państwowych gospodarstw rolnych pozostali bez pracy. Są to w większości ludzie o niskich kwalifikacjach zawodowych i bardzo trudno jest znaleźć im zatrudnienie.

Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego to procentowy udział liczby bezrobotnych wg stanu na koniec bieżącego miesiąca do liczby ludności w wieku produkcyjnym. W latach 1993 – 2002 wskaźnik bezrobocia rejestrowanego w poszczególnych gminach powiatu kołobrzeskiego przedstawiał się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	16,4	15,7	10,8	8,7	7,2	7,2	10,5	10,4	12,0	12,7
gmina Dygowo	23,4	18,4	15,4	14,6	10,7	12,7	15,1	13,1	17,4	18,8
gmina Gościno	29,2	30,5	23,4	19,1	13,3	14,6	18,3	18,2	21,1	21,9
gmina Rymań	21,1	30,8	21,8	18,3	17,5	19,6	25,5	22,7	23,5	25,9
gmina Siemysł	16,8	20,8	16,7	15,9	13,9	11,5	17,6	16,8	18,3	19,0
gmina Ustronie M.	15,7	11,8	14,1	13,2	9,6	8,8	11,3	12,8	14,7	17,2
gmina Kołobrzeg	18,5	17,1	14,3	13,4	10,2	10,6	15,7	15,1	17,4	18,0

Wskaźnik bezrobocia zmniejszał się sugestywnie od 1994 r. do roku 1998. Największy spadek mogliśmy zauważyć w Kołobrzegu, gminie Siemysł oraz gminie Ustronie Morskie. W 1999 roku poziom bezrobocia znacznie się zwiększył, od 1998 r. do 2002 r. w gminie Kołobrzeg wskaźnik bezrobocia wzrósł o 7,4 %, w gminie Ustronie Morskie o 8,4%, w gminie Gościno o 7,3%, a w gminie Siemysł – o 7,5 %.

W ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne kształtowała się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	3581	3285	3190	2596	2187	2204	3270	3248	3770	3979
gmina Dygowo	631	451	456	440	326	395	482	419	570	617
gmina Gościno	706	666	652	544	384	428	542	546	646	668
gmina Rymań	466	648	503	409	403	454	593	535	561	619
gmina Siemyśl	299	333	313	303	263	223	344	335	375	389
gmina Ustronie M.	269	209	280	267	198	186	244	277	329	387
gmina Kołobrzeg	691	618	618	594	465	505	767	763	899	933
RAZEM	6643	6210	6012	5153	4226	4395	6242	6123	7150	7592

Od 1998 r. na kołobrzesckim rynku pracy, po kilku latach korzystnych zmian zaczynają pojawiać się tendencje wzrostowe w poziomie bezrobocia. Przyczyny tego zjawiska to między innymi: zwolnienia grupowe w zakładach pracy, reforma służby zdrowia oraz reforma ubezpieczeń społecznych i edukacji. Ponadto w 1998 r. nastąpiło spowolnienie tempa rozwoju gospodarczego, a zwłaszcza spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, co spowodowało zmniejszenie liczby ofert pracy.

1. STRUKTURA BEZROBOCIA

1.1. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Zasiłki dla bezrobotnych z reguły wpływają na zaniechanie starań o zdobycie pracy, dlatego też forma ta nazywana jest pasywnym środkiem przeciwdziałania bezrobociu.

W latach 1993 – 2002 stan osób z prawem do zasiłku przedstawiał się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	1753	1906	2201	1766	964	814	1013	522	565	518
gmina Dygowo	353	301	368	309	127	165	132	48	65	68
gmina Gościno	356	372	449	384	171	161	147	51	50	49
gmina Rymań	229	345	319	287	160	219	113	34	22	48
gmina Siemyśl	184	204	242	193	222	117	101	32	30	28
gmina Ustronie M.	153	168	229	199	105	66	83	53	49	73
gmina Kołobrzeg	357	415	483	427	246	83	256	88	111	100

Liczba osób uprawnionych do zasiłku zmniejsza się co roku we wszystkich gminach, jednak najwyraźniej w gminie Siemyśl (do 2002 r. o 85%). W 1999 r. zwiększył się udział bezrobotnych uprawnionych do świadczeń (najbardziej w gm. Kołobrzeg i mieście Kołobrzeg), od roku 2000 sytuacja ponownie się stabilizuje.

Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku kształtował się następująco (w %):

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	49	58	69	68	44	37	31	29	28	25
gmina Dygowo	56	67	81	70	39	42	27	27	26	22
gmina Gościno	50	56	69	71	45	38	27	21	21	19
gmina Rymań	49	53	63	70	40	26	19	18	17	19
gmina Siemyśl	62	61	77	64	84	30	29	26	24	22
gmina Ustronie M.	57	80	82	75	53	45	34	35	29	34
gmina Kołobrzeg	52	67	78	72	53	43	33	27	26	27

W 2002 r., w porównaniu do roku 1995, największy spadek procentowy możemy zaobserwować w gminie Kołobrzeg (-51%), gminie Siemyśl (- 55%) i gminie Ustronie Morskie (- 48%).

1.2. Kobiety

Wciąż na rynku pracy, pomimo zagwarantowanej równości, sytuacja kobiet jest trudniejsza, niż sytuacja mężczyzn. O dyskryminacji kobiet świadczy między innymi preferowanie przez pracodawców zatrudniania mężczyzn, czy częstsze zwalnianie kobiet przy redukcji zatrudnienia.

W powiecie kołobrzeskim w latach 1993 – 2002 liczba bezrobotnych kobiet była następująca:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	1868	1886	1893	1621	1353	1318	1848	1872	2075	2120
gmina Dygowo	285	192	223	220	174	214	250	220	292	335
gmina Gościno	325	327	285	269	192	225	274	297	338	338
gmina Rymań	207	293	281	209	248	261	341	307	299	321
gmina Siemyśl	129	132	176	166	131	119	172	180	201	199
gmina Ustronie M.	161	98	161	141	120	112	133	163	187	209
gmina Kołobrzeg	346	280	308	318	251	265	399	394	465	462

Wzrost liczby kobiet spowodowany jest zwiększeniem ogólnej liczby bezrobotnych. Największy wzrost, w porównaniu z rokiem 1996 wystąpił w gminie Kołobrzeg (+144), gminie Dygowo (+115) i gminie Rymań (+112).

2.3. Wiek bezrobotnych

Analiza struktury bezrobotnych według wieku wykazuje, że do roku 1997 liczba zarejestrowanych osób będących w wieku mobilnym (18 – 44 lata) zwiększała się, a następnie sukcesywnie się zmniejszała. W poszczególnych gminach sytuacja ta wyglądała następująco (w %):

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	81	82	84	78	79	77	76	74	71
gmina Dygowo	86	81	66	89	76	77	77	75	74
gmina Gościno	84	82	75	81	76	78	75	77	74
gmina Rymań	91	85	80	81	81	81	82	80	78
gmina Siemyśl	90	86	57	69	84	84	82	82	77
gmina Ustronie M.	76	81	58	58	78	75	78	75	72
gmina Kołobrzeg	88	82	72	81	75	77	78	76	73

W porównaniu z 1994 r. nastąpił spadek procentowego udziału bezrobotnych w wieku mobilnym we wszystkich gminach powiatu kołobrzeskiego.

2.4. Poziom wykształcenia

W 2002 r., na koniec grudnia, liczba bezrobotnych według poziomu wykształcenia w poszczególnych gminach powiatu kołobrzieskiego kształtowała się następująco:

	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnoksz.	zasadnicze zawodowe	podstawowe i inne
<i>miasto Kołobrzeg</i>	207	1108	342	1357	965
<i>gmina Dygowo</i>	7	110	14	271	215
<i>gmina Gościno</i>	10	103	18	244	293
<i>gmina Rymań</i>	5	87	15	263	249
<i>gmina Siemyśl</i>	4	55	11	161	158
<i>gmina Ustronie M.</i>	10	90	19	164	104
<i>gmina Kołobrzeg</i>	20	160	27	411	315

Największy procent stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (przeważnie ponad 30 % we wszystkich gminach) oraz podstawowym. Kwalifikacje tej grupy osób coraz częściej nie odpowiadają wymaganiom pracodawców. Najmniej liczna jest populacja bezrobotnych z wykształceniem wyższym.

2.5. Absolwenci

Absolwenci szkół znajdują się w szczególnej sytuacji, gdyż po raz pierwszy wkraczają na rynek, na którym poszukiwane są przede wszystkim osoby posiadające doświadczenie zawodowe.

W latach 1993 – 2002 liczba absolwentów w poszczególnych gminach kształtowała się następująco:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	81	82	84	78	79	77	186	208	189
gmina Dygowo	86	81	66	89	76	77	34	34	37
gmina Gościno	84	82	75	81	76	78	25	23	18
gmina Rymań	91	85	80	81	81	81	18	21	12
gmina Siemyśl	90	86	57	69	84	84	22	22	17
gmina Ustronie M.	76	81	58	58	78	75	15	17	21
gmina Kołobrzeg	88	82	72	81	75	77	50	52	43

Absolwenci szkół, rejestrujący się w urzędach pracy mogą skorzystać z przewidzianych w ustawie programów rynku pracy. Jednym z instrumentów aktywizacji zawodowej wśród młodzieży jest refundacja wynagrodzeń absolwentów, którzy bezpośrednio po ukończeniu szkoły, dzięki środkom Funduszu Pracy, znajdują okresowe zatrudnienie u pracodawców. Innym rodzajem aktywizacji jest staż, który stanowi formę pośrednią pomiędzy pracą subsydiowaną, a praktyczną nauką zawodu. Absolwent pod opieką urzędu pracy i pracodawcy wykonuje pracę, która pozwala mu nabyć umiejętności praktyczne. Ponadto tworzone są programy skierowane wyłącznie do bezrobotnych posiadających status absolwenta, min. program „Pierwsza Praca”.

2.6. Bezrobotni zwolnieni grupowo

Wśród bezrobotnych ważną grupę stanowią osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W roku 1996 sytuacja tej kategorii bezrobotnych ustabilizowała się, jednak w 1998 r. nastąpił wzrost. Powody zwolnień są różne, min. likwidacja zakładu pracy, przekształcenia własnościowe, trudności finansowe itp. Poza zwolnieniami grupowymi dość licznie występowały zwolnienia indywidualne.

W latach 1993 – 2002 liczba osób zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy w poszczególnych gminach powiatu kołobrzесьkiego kształtowała się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	402	0	328	272	189	147	219	93	139	121
gmina Dygowo	0	20	11	12	27	22	15	3	12	20
gmina Gościno	74	3	27	97	19	33	37	9	5	15
gmina Rymań	138	42	16	0	19	43	40	11	6	4
gmina Siemyśl	28	20	19	0	4	11	17	3	7	14
gmina Ustronie M.	0	0	21	4	11	8	11	3	3	13
gmina Kołobrzeg	4	0	54	24	38	49	73	2	31	39

Największych zwolnień w skali powiatu kołobrzесьkiego dokonały następujące zakłady pracy:

1. Dziewiarska Spółdzielnia Pracy WENEDA – 110 osób,
2. PPiUR BARKA – 333 osoby,
3. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kołobrzegu – 105 osób.

2.7. Osoby niepełnosprawne

W latach dziewięćdziesiątych nowym zjawiskiem dotyczącym osoby niepełnosprawne stało się bezrobocie. W związku ze statusem osoby niepełnosprawnej, całkowicie bądź nie w pełni zdolnej do pracy zawodowej w normalnych warunkach, aktywność zawodowa społeczności niepełnosprawnych jest mniejsza niż ludności ogółem.

W latach 1993 – 2002 liczba osób niepełnosprawnych kształtowała się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	172	105	47	103	70	72	83	75	95	91
gmina Dygowo	21	14	5	12	7	7	9	7	8	9
gmina Gościno	14	10	5	11	11	13	22	20	14	13
gmina Rymań	11	7	3	6	5	8	9	7	6	6
gmina Siemyśl	9	5	1	2	6	7	4	6	6	5
gmina Ustronie M.	13	8	3	5	4	2	6	2	3	2
gmina Kołobrzeg	29	14	13	13	8	12	18	9	17	17

Populacja zarejestrowanych osób niepełnosprawnych charakteryzuje się licznymi wahaniami. W 1995 r. mogliśmy zauważyć znaczne zmniejszenie tej grupy (w gm. Dygowo –64 %, w gm. Siemyśl –80%), a w następnych latach stopniowy wzrost aż do roku 1999. W roku 2001 nastąpił ponowny wzrost, szczególnie w gminie Kołobrzeg (+52%).

3. *POŚREDNICTWO PRACY*

W 1997 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu zarejestrowano 3839 ofert, w 1998 r. – 3260, w 1999 r. – 3011, w 2000r. – 2067, w 2001 r. – 1673, a w 2002 r. - 1509. W stosunku do liczby bezrobotnych, ofert jest zbyt mało; w grudniu 2002 r. na jedną ofertę przypadało 90 osób nie posiadających zatrudnienia.

W 1995 r. do pracy skierowano 1877 osób, w 1996 r. – 2222, w 1997r. – 1940, w 1998 r. – 3211, w 1999 r. – 2977 osób, w 2000 r. – 2925, w 2001 r. – 2527, a w 2002 r. pracę podjęło 3238 bezrobotnych.

Jedną z efektywnych form współpracy z pracodawcami są wizyty pośredników, w wyniku których nawiązywane są kontakty z przedstawicielami

lokalnych firm. I tak np. w 1998 r. zwizytowano 860 zakładów pracy, a w 2002r. – 259.

Poza tym organizowane są giełdy pracy, podczas których w obecności pośrednika, pracodawca przedstawia propozycje zatrudnienia, a następnie bezpośrednio rozmawia z osobami bezrobotnymi, zainteresowanymi podjęciem pracy. W 1998 r. zorganizowano 15 giełd pracy, a w 2002 r. – również 15.

3.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to jeden z podstawowych instrumentów wspierania lokalnych firm oraz stwarzania bezrobotnym szans na zatrudnienie. Szerokie możliwości tego rodzaju aktywnej formy przeciwdziałania bezrobociu pozwalają na kształtowanie dynamiki rynku, zgodnie z potrzebami różnych grup ryzyka.

Liczba bezrobotnych zatrudniona w ramach prac interwencyjnych w poszczególnych gminach powiatu kołobrzeskiego w latach: 1993 – 2002 kształtowała się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	71	154	211	208	198	113	31	43	25	24
gmina Dygowo	32	60	22	33	30	29	11	30	22	18
gmina Gościno	33	25	24	21	56	21	20	33	28	17
gmina Rymań	18	56	78	26	41	22	19	30	21	10
gmina Siemysł	25	44	45	8	13	1	8	15	11	2
gmina Ustronie M.	10	29	23	20	27	27	18	20	23	14
gmina Kołobrzeg	35	45	24	36	72	4	18	49	38	35
Razem	224	413	427	352	437	217	125	220	168	120

Zdecydowanie największym zainteresowaniem prace interwencyjne cieszyły się w latach: 1995 – 1997. W latach 1999-2002 ograniczenia finansowe Funduszu Pracy nie pozwoliły na pełne wykorzystanie zapotrzebowania pracodawców na pracowników interwencyjnych.

Ogólna efektywność w 1998 r. wynosiła 38 %, w 1999 r. – 39%, w 2000 r. – 35%, w 2001 r. – 33%, a w 2002 r. – 24%.

3.2. Roboty publiczne

Roboty publiczne stanowią pomoc dla bezrobotnych i dla danej gminy. Bezrobotni znajdują czasowe zatrudnienie, a gmina ma możliwość wykonania inwestycji, takich jak melioracje, roboty drogowe, czy budowa sieci gazowej.

W ramach robót publicznych w pierwszej kolejności zatrudniane są osoby długotrwale bezrobotne. W latach 1993 – 2002 zatrudniono następującą liczbę bezrobotnych:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	28	42	3	17	13	5	39	19	8	15
gmina Dygowo	10	10	31	33	51	41	40	5	3	3
gmina Gościno	60	74	22	7	18	14	12	16	0	0
gmina Rymań	22	46	32	16	65	28	15	1	0	4
gmina Siemyśl	0	15	20	14	40	32	10	16	0	4
gmina Ustronie M.	10	5	4	1	43	15	19	0	0	1
gmina Kołobrzeg	0	0	37	32	2	48	0	0	0	3
RAZEM	130	192	149	120	232	183	135	57	11	30

W ramach robót publicznych zatrudnianych jest najwięcej bezrobotnych zamieszkałych na terenie gminy Rymań oraz gminy Dygowo.

Roboty publiczne nie charakteryzują się największą efektywnością zatrudnienia; są programem, którego celem jest utrzymywanie gotowości do podjęcia pracy bezrobotnym i przyczynianie się do poprawy infrastruktury gospodarczej i usługowej w powiecie.

3.3. Szkolenia i przekwalifikowania

Prawidłowe rozpoznanie zawodów, kwalifikacji i umiejętności, na które najczęściej zgłaszają zapotrzebowanie pracodawcy ma istotne znaczenie na rynku pracy. Niezbędne jest zminimalizowanie różnic pomiędzy kwalifikacjami ewentualnych pracowników, a wymaganiami pracodawców, służą temu min. szkolenia organizowane przez urząd pracy.

W latach 1993 – 2002 liczba bezrobotnych skierowanych na szkolenie kształtowała się następująco:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
miasto Kołobrzeg	282	157	178	85	154	192	164	79	117	113
gmina Dygowo	22	9	10	6	9	16	5	14	9	11
gmina Gościno	14	7	11	10	12	27	11	6	17	1
gmina Rymań	4	19	10	7	7	7	17	5	7	11
gmina Siemyśl	5	11	2	6	8	9	5	5	7	5
gmina Ustronie M.	6	4	1	6	7	2	7	8	4	1
gmina Kołobrzeg	15	15	16	6	10	20	6	5	29	24
RAZEM	348	222	228	126	207	273	215	122	190	166

Szkolenia cieszące się największym zainteresowaniem bezrobotnych to:

- kurs komputerowy z fakturowaniem, kasą fiskalną i podstawami języka niemieckiego,
- kurs komputerowy z elementami księgowości,
- kurs małej przedsiębiorczości,
- księgowość komputerowa z j. niemieckim,
- układanie kostki POLBRUK,
- obsługa wózków widłowych,
- obsługa kasy fiskalnej z minimum sanitarnym i językiem niemieckim,
- pracownik recepcji z j. niemieckim,
- kompleksowa obsługa małej firmy.

W ostatnich latach na rynku pracy wciąż wzrasta rola wiedzy i umiejętności pracowników, dlatego też niezmiernie ważny jest udział bezrobotnych w organizowanych szkoleniach. Ponadto uczestnictwo w kursach wpływa korzystnie na wzrost aktywności w poszukiwaniu pracy.

3.4. Pożyczki

Pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej mogą otrzymać bezrobotni, pracownicy w okresie wypowiedzenia zwalniani z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osoby otrzymujące świadczenia socjalne przysługujące rolnikom. Pożyczki nie są wiodącym programem aktywnej polityki rynku pracy. Mała liczba pożyczkobiorców wynika przede wszystkim z ryzyka tworzenia własnej firmy.

W latach 1993 – 1999 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kołobrzegu udzielono następującej liczby pożyczek:

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
miasto Kołobrzeg	14	14	6	10	3	6	3
gmina Dygowo	0	0	1	0	0	0	0
gmina Gościno	3	0	2	1	1	2	1
gmina Rymań	1	1	1	0	1	0	0
gmina Siemyśl	1	1	1	0	0	1	0
gmina Ustronie M.	2	2	0	0	0	0	0
gmina Kołobrzeg	2	5	2	0	0	0	0
RAZEM	23	23	13	11	5	9	4

Pożyczkobiorcy podejmowali głównie działalność handlową i usługową, rzadko produkcyjną. Z roku na rok widoczny jest spadek zainteresowania bezrobotnych uzyskaniem pożyczki z urzędu pracy. Sytuacja ta spowodowana jest między innymi zbyt wysokim oprocentowaniem pożyczek, trudnościami związanymi ze znalezieniem poręczycieli oraz niewielkimi perspektywami przetrwania na kołobrzesckim rynku pracy w obecnych warunkach.

Od roku 2000 pożyczki nie są udzielane.

3.5. Poradnictwo zawodowe

Klientami doradcy zawodowego są bezrobotni z następujących grup:

- osoby aktywnie poszukujące pracy, zgłaszające się do doradcy zawodowego z własnej inicjatywy w celu zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia,
- osoby kierowane przez pośredników pracy, zgłaszające się w celu przekwalifikowania zawodowego,
- osoby kierowane przez pośredników pracy, które odmawiają przyjęcia oferty pracy, lub są w skomplikowanej sytuacji życiowej, bądź też mają problemy w odnalezieniu się w społeczeństwie,
- osoby wyrażające chęć podjęcia działalności na własny rachunek.

Doradca zawodowy przeprowadza rozmowy kwalifikujące na szkolenie, udziela informacji zawodowych oraz porad indywidualnych. W 1998r. doradca udzielił 1382 porad indywidualnych i informacji zawodowych, w 1999 r. – 1456, w 2000 r. – 1099, w 2001 r. – 878, a w 2002 r. - 1130.

ZAKOŃCZENIE

W latach 1993 – 2002 na kołobrzeskim rynku pracy mogliśmy zaobserwować następujące tendencje:

- znaczny spadek poziomu bezrobocia w latach 1996 - 1998,
- w roku 2000 liczba bezrobotnych kształtowała się na poziomie liczby w latach 1994 – 1995,
- do 2002 r. nastąpił wysoki spadek bezrobotnych z prawem do zasiłku,
- utrzymuje się wysoki procentowo udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych,
- występuje zdecydowana przewaga bezrobotnych w wieku mobilnym,
- największy procent stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym,
- pomimo zdecydowanych zmian w wielkości bezrobocia, liczba absolwentów zmieniała się w niewielkim stopniu,
- maleje liczba ofert zgłaszanych przez pracodawców,
- wystąpił znaczący spadek zainteresowania pożyczkami z urzędu pracy
- występują duże dysproporcje między poziomem i strukturą kwalifikacji osób bezrobotnych, a poziomem i strukturą wymagań zgłaszanych przez pracodawców.

W celu ograniczenia bezrobocia urząd pracy podejmuje szereg działań o charakterze regionalnym obejmujących grupy szczególnie zagrożone brakiem zatrudnienia, a przede wszystkim młodzież, kobiety oraz osoby długotrwale bezrobotne.

Czynniki powodujące trudności w znalezieniu zatrudnienia osobom bezrobotnym to przede wszystkim zbyt niskie wykształcenie oraz kwalifikacje nie odpowiadające wymogom współczesnego rynku.

Sporządziła: